

INSTITUTUL DE INVESTIGARE A CRIMELOR
COMUNISMULUI ȘI MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC
ACTE Nr. 733
Ziua 27 Luna 03 Anul 2026

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

PLAN MANAGERIAL 2026

PLANIFICAREA PROIECTELOR IICCMER 2026

Prof. univ. dr. Florin-Daniel Șandru

Președinte executiv al IICCMER

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

PRINCIPALELE ATRIBUȚII ALE IICCMER

În conformitate cu H.G. 1372/2009, cu modificările și completările ulterioare, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) are următoarele atribuții:

- administrarea și analizarea, de o manieră riguroasă și științifică, a memoriei regimului comunist din România, precum și a consecințelor acestuia, în directă colaborare cu celelalte instituții ale statului, în spiritul valorilor constituționale ale democrației, statului de drept și pluralismului;
- sprijinirea constituirii unor mecanisme educaționale și de informare destinate să promoveze, la nivel public, național și internațional, memoria perioadei comuniste din istoria României și de încurajare a dezvoltării unei culturi a libertății, democrației și a statului de drept, prin omagierea victimelor dictaturii comuniste din România și analiza mecanismelor statului totalitar;
- dezvoltarea și încurajarea cercetării științifice și a studiului avansat în domeniul istoriei comunismului, prin metode critice și comparative, în concordanță cu standardele internaționale;
- culegerea, arhivarea și publicarea documentelor referitoare la exilul românesc din perioada 1940-1989;
- investigarea științifică și identificarea crimelor, abuzurilor și încălcărilor drepturilor omului pe întreaga durată a regimului comunist în România, precum și sesizarea organelor în drept în acele cazuri în care sunt depistate situații de încălcare a legii;
- colaborarea cu alte instituții abilitate în vederea organizării de activități muzeale sau expoziționale atât la nivel național, cât și la nivel internațional, precum și sprijinirea unei rețele naționale a memorialelor rezistenței și luptei anticomuniste;
- constituirea și gestionarea bazelor naționale de date privind: bibliografia despre comunismul românesc, monumentele și spațiile memoriale, luptătorii anticomuniști și victimele comunismului.

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
ICCMER

PREAMBUL

În 2024, think-tank-ul internațional GLOBSEC a publicat un raport - *ATITUDINI PUBLICE ÎN ROMÂNIA. Rămânerea în Occident cu unele îndoieli*¹ - care reliefează, printre altele, că mulți dintre tinerii din România (18-34 de ani) ar fi în favoarea instaurării unui regim totalitar fără alegeri regulate (41%). Suplimentar, documentul reliefează că, deși gradul de satisfacție cu privire la modul în care funcționează democrația în România a crescut, acesta rămâne în continuare unul scăzut.

La nivel național, în ultima perioadă, se constată o intensificare a popularității narațiunilor false, denaturate, omisive sau manipulative care valorizează pozitiv diferite așa-zise realități ale regimului comunist sau actori politici ai acestuia față de perioada regimului comunist din România, atât în spațiul public, cât și în mediul online. În spatele acestor narațiuni, care ignoră contextul istoric, rezidă, mai degrabă, o degradare a încrederii publice în acțiunile statului.

Pentru a evalua amploarea și natura acestui fenomen, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc a realizat un sondaj de opinie dedicat percepțiilor populației asupra comunismului² în 2025. Demersul sociologic a urmărit să ofere o imagine cât mai clară asupra modului în care diferite segmente ale societății românești evaluează astăzi regimul comunist, personalitatea lui Nicolae Ceaușescu, experiența vieții cotidiene înainte de 1989, responsabilitatea regimului pentru abuzuri și crime, precum și asupra modului în care aceste percepții sunt influențate de sursele de informare și de contextul social actual.

Rezultatele sondajului indică, în linii mari, existența unor percepții favorabile față de anumite aspecte ale perioadei comuniste, dar și a unor contradicții semnificative în modul în care această perioadă este evaluată. Astfel, 55,8% dintre respondenți apreciază că regimul comunist a reprezentat mai degrabă

¹ Raportul poate fi consultat aici:

https://www.globsec.org/sites/default/files/2024-10/Public%20Attitudes%20in%20Romania_RO.pdf

² Sondajul „Percepția populației cu privire la regimul comunist. Reperele nostalgiei”, realizat de INSCOP, la comanda ICCMER, poate fi consultat aici: <https://www.inscop.ro/wp-content/uploads/2025/07/22.07.2025-Prezentare-INSCOP-Raport-Sondaj-Comunism-1.pdf>

Date culese în perioada 25 iunie - 3 iulie 2025; eroarea maximă admisă: ±2.95 %, la un grad de încredere de 95%.

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
ICCMER

un lucru bun pentru România, iar 66,2% consideră că Nicolae Ceaușescu a fost un lider bun pentru țară. În același timp, aproape jumătate dintre cei intervievați afirmă că nivelul de trai ar fi fost mai bun înainte de 1989, iar 66,4% consideră că, în perioada comunistă, statul avea mai multă grijă de cetățeni și 80,4% că solidaritatea socială era mai puternică. De asemenea, un număr semnificativ de respondenți (77,2%) apreciază că România era o țară mai bogată decât în prezent și că produsele alimentare erau mai sănătoase (85,1%), respectiv că filmele produse erau de o calitate superioară celor actuale (75,1%).

Analiza sociologică evidențiază însă faptul că aceste percepții sunt adesea construite pe baza unor mecanisme selective ale memoriei colective. Idealizarea anumitor elemente ale vieții cotidiene din perioada comunistă - precum securitatea locului de muncă, stabilitatea prețurilor sau accesul la anumite produse culturale - este frecvent însoțită de omiterea sau minimalizarea dimensiunii represive a regimului. În același timp, sondajul indică faptul că absența libertății rămâne atributul cel mai clar asociat negativ comunismului, 80,9% dintre respondenți recunoscând că înainte de 1989 existau mult mai puține libertăți individuale.

Rezultatele cercetării arată și că tinerii manifestă un interes mai redus pentru această perioadă și își formează opiniile în principal prin intermediul școlii, al mediului online sau al rețelelor sociale. Social media poate contribui la consolidarea unor percepții distorsionate, fiind un spațiu în care circulă atât informații istorice legitime, cât și narațiuni simplificate sau deformate despre trecutul comunist.

Un alt element important relevat de sondaj este legătura dintre nostalgia față de comunism și percepția negativă asupra prezentului. Potrivit aceluiași sondaj, 63,5% dintre respondenți consideră că România se îndreaptă într-o direcție greșită, iar această nemulțumire față de realitățile actuale - asociată cu inegalități sociale, instabilitate economică sau lipsa unor perspective clare pentru viitor - creează un teren favorabil idealizării trecutului. În acest sens, nostalgia pentru comunism apare adesea mai degrabă ca o formă de protest simbolic față de dificultățile prezentului decât ca o evaluare istorică riguroasă a regimului.

De asemenea, sondajul evidențiază faptul că nivelul de informare despre perioada comunistă este perceput ca insuficient de către o parte importantă a populației. Sursele principale de informare sunt experiența personală sau memoria familială, în timp ce accesul la surse istorice documentate, la cercetări academice

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

sau la analize istorice riguroase rămâne limitat. Această predominanță a memoriei subiective, în absența unor instrumente educaționale și informaționale structurate, poate contribui la perpetuarea unor interpretări simplificate sau idealizate ale trecutului.

Constatările rezultate din această cercetare sociologică au indicat necesitatea dezvoltării unor politici publice coerente în domeniul educației istorice, al cercetării și al politicilor memoriei, menite să faciliteze accesul publicului la informații istorice documentate și să sprijine formarea unei înțelegeri critice a trecutului recent. Astfel, în vederea instituirii unui cadru coordonat de intervenție, prin Decizia Prim-Ministrului nr. 431/2025 a fost constituit Grupul de lucru pentru elaborarea Planului național pentru conștientizarea crimelor comunismului din România. Ca urmare a activității acestui grup de lucru, a fost elaborată o Strategie Națională care a stabilit direcțiile de acțiune și prioritățile instituționale în domeniu.

În consecință, conform Deciziei nr. 11/ 04.03.2026 a Președintelui Executiv al IICCMER, Prof. univ. dr. Florin-Daniel Șandru, planul managerial al Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc pentru anul 2026 este fundamentat în baza acestui cadru strategic, proiectele și programele instituției fiind concepute și implementate în conformitate cu obiectivele stabilite la nivel național, în cadrul Strategiei Naționale pentru conștientizarea crimelor comunismului. Proiectele vor fi implementate incremental, date fiind restricțiile bugetare. Spre exemplu, față de bugetul alocat de Secretariatul General al Guvernului, ordonatorul principal de credite, în anul 2025, în valoare de 1.600.000 lei, bugetul pentru anul 2026 a fost redus cu circa 50%, fiind de 850.000 lei. Totodată, în același cadru bugetat, IICCMER va continua implementarea proiectelor sale tradiționale, în conformitate cu atribuțiile prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 1372/ 2019.

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

2024
IICCMER

A. Proiecte desfășurate de IICCMER în cadrul Strategiei naționale pentru conștientizarea consecințelor represiunii comuniste din România

Elaborarea unui ghid de predare a disciplinei Istoria comunismului din România.

Descriere: Acțiunea vizează elaborarea unui ghid metodologic destinat cadrelor didactice pentru sprijinirea predării disciplinei „Istoria comunismului din România”, în concordanță cu programa școlară aprobată. Ghidul va include sinteze tematice realizate de specialiști, studii de caz și instrumente didactice aplicate - planuri de lecție, sugestii metodologice și resurse documentare - care să faciliteze abordarea coerentă și accesibilă a temelor prevăzute în curriculum. Materialul va fi disponibil în acces liber, cu scopul de a sprijini cadrele didactice din întregul sistem de învățământ și de a asigura accesul echitabil la resurse educaționale de calitate pentru predarea istoriei recente.

Coordonator:	IICCMER
Coordonator IICCMER	Luciana Jinga, Cristian Dumitrescu
Membri:	MEC
Termen de implementare:	Iunie 2026 și ulterior actualizări anuale.
Surse de finanțare:	Bugetul de stat
Indicatori cantitativi:	Numărul de teme ale programei școlare acoperite; numărul de autori implicați; numărul de surse colectate.
Indicatori calitativi:	<p>Claritate și accesibilitate - toate materialele de formare, manualele și ghidurile metodologice sunt redactate într-un limbaj adaptat publicului-țintă, evitând jargonul academic și promovând exprimarea directă și aplicată.</p> <p>Relevanța conținutului - temele abordate sunt corelate cu obiectivele curriculare naționale, politicile publice în domeniul educației civice și valorile democratice europene. Fiecare modul contribuie concret la formarea unei culturi instituționale bazate pe respect, responsabilitate și toleranță.</p>

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

Structura și organizarea informației - materialele educaționale urmează un flux logic, cu o succesiune clară de obiective, conținuturi și activități. Se utilizează ilustrații, studii de caz și exemple practice adaptate contextului local și specificului instituțional.

Ușurința în utilizare - ghidul este conceput pentru a permite o navigare rapidă și intuitivă, conținând cuprinsuri clare, indici tematice și funcții digitale interactive în versiunile online.

Aplicabilitatea competențelor - gradul în care participanții pot transpune în activitatea lor zilnică noile cunoștințe este un criteriu central de evaluare. Rezultatele se urmăresc prin chestionare post-curs, observație directă și raportări periodice ale instituțiilor implicate.

Impactul asupra performanței profesionale - programele de formare urmăresc nu doar transferul de informații, ci și dezvoltarea capacității de analiză critică, empatie și reacție adecvată în situații reale.

Sustenabilitatea rezultatelor - menținerea în timp a competențelor dobândite este analizată prin evaluări la 6 și 12 luni după finalizarea cursurilor, pentru a măsura persistența schimbărilor de comportament profesional.

Satisfacția participanților - gradul de satisfacție este determinat prin sondaje și interviuri aplicate la finalul fiecărei sesiuni de formare. Rezultatele servesc la ajustarea conținuturilor și a metodelor de predare.

Ținte:

13 teme ale programei școlare acoperite; cel puțin 30 de autori implicați; cel puțin 100 de surse colectate.

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

Dezvoltarea și implementarea unui proiect de tipul „Istoria pe drum”

Descriere: Proiectul presupune înființarea unei caravane educaționale mobile, care să se deplaseze în orașe fără muzee dedicate, comune sau sate, în scopul creșterii accesului la educație cu privire la istoria comunismului din România și exilul românesc. Activitățile pot consta în proiecții de filme documentare cu titlu gratuit, urmate de dezbateri, prezentări de carte urmate de discuții libere, cursuri și workshop-uri, ateliere de creație pentru copii și expoziții itinerante.

Coordonator: IICCMER

Coordonator IICCMER Bogdan Preda, Cristian Dumitrescu

Membri: CNSAS, ANR

Termen de implementare: Anual, în perioada 2026-2029

Surse de finanțare: Bugetul de stat

Indicatori cantitativi: Numărul localităților în care va ajunge caravana educațională/an, reprezentând urbanul mic; Se vor organiza cel puțin 20 de ateliere și proiecții tematice.

Indicatori calitativi: Importanța proiectului se reflectă în accesibilitatea educațională oferită comunităților și în relevanța activităților culturale derulate. Se va evalua impactul acțiunilor asupra gradului de conștientizare publică și capacitatea de a crea legături între generații, precum și nivelul de satisfacție al participanților.

Ținte: Minimum 4 localități/an, reprezentând urbanul mic; minimum 20 de ateliere și proiecții tematice; > 80% nivelul de satisfacție al participanților.

Dezvoltarea unui program de cercetare sociologică a atitudinilor publice legate de trecutul totalitar și ideologie.

Descriere: Programul va urmări implementarea unor sondaje naționale în rândul populației pentru evaluarea cunoștințelor și atitudinilor față de perioada comunistă

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

și impactul programelor educaționale. De asemenea, va furniza periodic publicului larg informații legate de receptarea trecutului totalitar și a valorilor democratice în rândul diverselor straturi sociale din România. Se va urmări integrarea rezultatelor în programe educaționale și culturale, precum și diseminarea lor către instituții și mass-media.

Coordonator:	IICCMER
Coordonator IICCMER	Bogdan Preda
Membri:	INCFC, E-ARC
Termen de implementare:	2026-2029
Surse de finanțare:	Bugetul de stat
Indicatori cantitativi:	Numărul studiilor sociologice naționale realizate; numărul respondenților implicați; numărul sesiunilor de focus grup; numărul rapoartelor publice realizate; numărul conferințelor tematice organizate.
Indicatori calitativi:	Relevanța metodologică; consistența analitică a datelor; aplicabilitatea concluziilor în politicile publice; gradul de utilizare a rezultatelor în programele educaționale; interesul public.
Ținte:	Minimum 1 studiu sociologic național/an; minimum 1200 de respondenți; minimum 4 sesiuni de focus grup; 1 raport public; 2 conferințe tematice; > 50% gradul de utilizare a rezultatelor în programele educaționale; creșterea cu 10%/an a interesului public măsurat prin sondaje.

Dezvoltarea și implementarea proiectului „Femeia în Comunism”.

Descriere: Proiectul, desfășurat sub forma unor evenimente tip conferințe și mese rotunde și sub forma unor campanii publice, va reliefa impactul pe care politicile pro-nataliste din timpul regimului comunist l-au avut asupra populației feminine și, din acest punct de vedere, asupra societății românești, în scopul creșterii gradului de conștientizare la nivelul publicului larg cu privire la viața femeilor în comunism, la importanța promovării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și în vederea combaterii discriminării de gen și promovării egalității de șanse și tratament între femei și bărbați. Se urmărește crearea unui cadru

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

sustenabil de reflecție asupra experienței femeilor în perioada comunistă și asupra rolului acestora în reconstrucția post-totalitară. O altă componentă esențială a proiectului se referă la evidențierea rolului determinant pe care numeroase femei l-au jucat în dezvoltarea societății românești.

Astfel, va fi organizată o serie de evenimente dedicate marcării a 60 de ani de la adoptarea Decretului nr. 770/1966 privind restricționarea severă a dreptului la întrerupere de sarcină, moment ce a marcat începutul politicilor demografice ale regimului comunist. Evenimentele vor fi organizate în perioada 1-10 octombrie 2026.

Coordonator:	ANES, IICCMER
Coordonator IICCMER	Luciana Jinga
Membri:	DRI, MAPN, MEC, AvP
Termen de implementare:	În perioada 2026-2029.
Surse de finanțare:	Bugetul de stat
Indicatori cantitativi:	Numărul evenimentelor anuale organizate (conferințe, mese rotunde, expoziții); numărul de participanți; numărul materialelor științifice și educaționale publicate; numărul aparițiilor media obținute.
Indicatori calitativi:	Relevanța științifică a activităților; diversitatea tematică; gradul de implicare a specialiștilor în domeniul studiilor de gen; gradul de satisfacție al participanților; creșterea gradului de cooperare cu alte instituții.
Ținte:	2 evenimente anuale organizate; > 150 de participanți; 2 materiale științifice și educaționale publicate; > 5 apariții media; > 85% gradul de satisfacție al participanților.

Dezvoltarea și derularea de campanii naționale de interes public cu privire la realitatea regimului comunist din România.

Descriere: Campaniile sunt menite să contribuie la sensibilizarea publicului cu privire la impactul și consecințele regimului comunist din România. Astfel, campaniile vor urmări prezentarea vieții de zi cu zi sub regimul comunist și în

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

perioada post-decembristă (Revoluției din 1989), inclusiv prin furnizarea de date statistice referitoare la realitățile vieții cotidiene și nivelului de trai, încălcarea drepturilor și a libertăților, cu accent pe metodele de represiune împotriva opozanților regimului, precum și la dezvoltarea socio-economică a României în ansamblu în perioada tranziției post-comuniste, cu accent pe renașterea societății civile, dezvoltarea liberă a opiniilor politice și creșterea economică.

Campaniile se vor putea derula în contextul marcării Zilei Comemorării Victimelor Fascismului și Comunismului (23 august), timp de o săptămână, în mediul online, dar și cu sprijinul mass-mediei tradiționale. În implementarea acestora se va urmări colaborarea cu personalități marcante, influențeri și/sau creatori de conținut, pentru aducerea subiectului în atenția tinerilor.

Coordonator:	IICCMER, CNSAS
Coordonator IICCMER	Bogdan Preda, Adriana Moroianu
Membri:	SSC, ANR, AvP
Termen de implementare:	Anual, în perioada 2026-2029
Surse de finanțare:	Bugetul de stat
Indicatori calitativi:	Diversitatea canalelor media; calitatea mesajelor transmise; capacitatea campaniilor de a genera interes public autentic pentru istoria recentă; modul în care campaniile contribuie la consolidarea culturii democratice; gradul de conștientizare al publicului tânăr.
Indicatori cantitativi:	Numărul campaniilor anuale; numărul persoanelor care vizionează campaniile/an; numărul aparițiilor media naționale; numărul vizualizărilor din mediul online/campanie anuală.
Ținte:	Minimum 1 campanie anuală; peste 5000 de persoane care vizionează campaniile/an; > 30 de apariții media naționale; creșterea cu peste 20% a gradului de conștientizare al publicului tânăr; peste 1 milion de vizualizări cumulate în mediul online/campanie.

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

Monitorizarea propagandei, a narativelor pro-comuniste și a revizionismelor nedemocratice în mediul online

Descriere: Acțiunea urmărește studierea strategiilor și modalităților de construire și instrumentalizare a nostalgiei totalitare, precum și identificarea narațiunilor pro-comuniste și a conținuturilor ideologice de extremă stângă distribuite pe rețelele sociale, bloguri, grupuri de discuții, mass-media. Se va urmări colaborarea cu istorici și experți media și consolidarea capacităților instituționale de alfabetizare digitală. În urma acestor acțiuni, programele educaționale din cadrul prezentei Strategii vor fi adaptate în vederea deconstruirii propagandei și a elementelor de „fake istoric” în spațiul public. Narațiunile identificate vor fi distribuite (viralizate) în funcție de natura și tipul canalelor de diseminare, pe baza tipologiei adresanților (targetare specifică). Se vor alcătui tipologii de narațiuni sau topos-uri narrative utilizate de vectorii propagandei online revizioniste. În urma acestor activități, va fi alcătuit un ghid informativ (raport) ce va conține strategiile, actorii identificați, principalele narațiuni diseminate și acțiunile de contracarare.

Coordonator: IICCMER, CNSAS

Coordonator IICCMER: Bogdan Preda

Termen de implementare: Permanent, în perioada 2026-2029

Surse de finanțare: Bugetul de stat

Indicatori cantitativi: Numărul narațiunilor revizioniste sau de fake news istoric identificate și viralizate; numărul de tipologii de narațiuni sau de topos-uri narrative alcătuite; numărul de materiale realizate.

Indicatori calitativi: Eficiența sistemului de monitorizare; calitatea analizei produselor de dezinformare; promptitudinea reacțiilor.

Ținte: Anual: minimum 50 de narațiuni revizioniste sau de fake news istoric identificate; minimum 20 dintre acestea vor fi analizate și utilizate în materiale de deconstrucție publică; 1 ghid informativ (raport) anual privind principalele tipologii și mecanisme de propagare realizat.

Pentru perioada 2026-2029: minimum 200 de narațiuni revizioniste identificate; minimum 5

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

tipologii de narațiuni sau topos-uri narative sistematizate; rezultatele analizei vor fi integrate în minimum 4 rapoarte tematice și materiale de informare publică.

Dezvoltarea unui website destinat deconstruirii diferitelor fake news istorice, pe baza informațiilor arhivistice și a literaturii problemei.

Descriere: Acțiunea presupune dezvoltarea unui website care să conțină texte prin care sunt deconstruite mituri cu privire la perioada comunistă din România. Astfel, textele vor clarifica sursa manipulării, contextul istoric și consecințele sociale, cu scopul creșterii nivelului de înțelegere a istoriei recente în rândul tinerilor și al publicului larg.

Miturile vor fi selectate în funcție de incidență, impact social și gradul de circulație online (viralitate). Toate textele vor fi validate de experți IICCMER și CNSAS, cu trimiteri la surse verificabile. Platforma trebuie să fie intuitivă, adaptată diferitelor categorii de public. De asemenea, platforma trebuie să contribuie la integrarea României în rețelele europene de combatere a dezinformării istorice.

Coordonator:	IICCMER
Coordonator IICCMER	Bogdan Preda
Membri:	CNSAS
Termen de implementare:	Anual, în perioada 2026-2029
Surse de finanțare:	Bugetul de stat
Indicatori cantitativi:	Numărul de texte analitice publicate în primii 2 ani; numărul de fișe documentare realizate, pe baza arhivelor; numărul de materiale multimedia create (videoclipuri, info-grafice); numărul de utilizatori unici/an; numărul de vizualizări ale articolelor/an; numărul de parteneriate cu instituții (universități, biblioteci, muzee, ONG-uri) încheiate; numărul de colaborări cu instituții europene (EUROM, CERV, instituții omoloage).

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

Indicatori calitativi:

Acuratețea științifică; relevanța tematică; calitatea explicațiilor; impactul educațional; interactivitate și accesibilitate; percepția utilizatorilor, măsurată prin sondaje digitale; valoare europeană adăugată.

Ținte:

Minimum 50 de texte analitice publicate în primii 2 ani; minimum 20 de fișe documentare realizate; minimum 20 de materiale multimedia realizate; minimum 10.000 de utilizatori unici/an; minimum 50.000 de vizualizări ale articolelor/an; minimum 10 parteneriate încheiate cu instituții naționale; minimum 3 colaborări realizate cu instituții europene.

≥ 85% dintre respondenți consideră site-ul util și relevant.

Promovarea memoriei victimelor regimului comunist prin dezvoltarea programului „Dă glas trecutului”

Descriere: Culegerea și valorificarea mărturiilor victimelor regimului comunist trebuie realizată în mod necesar critic, consultând și alte tipuri de surse, în principal cele arhivistice, cu scopul verificării autenticității faptelor relatate de martor și a coroborării acestora cu standardele democratice în materia drepturilor minorităților, respectiv a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Mărturiile vor fi publicate pe portalul educațional, incluse în volume dedicate, precum și în materialele educaționale și muzeale. Acțiunea va urmări și stimularea dialogului inter-generațional, prin derularea, de către liceeni, a unor interviuri cu victimele regimului comunist din România, în scopul colectării mărturiilor acestora.

Ulterior, poate fi avută în vedere redarea acestor mărturii de către tineri și actori într-un limbaj atractiv generației pe care o reprezintă, prin realizarea unor materiale audio/video. Materialele rezultate vor fi diseminate prin intermediul portalului educațional.

Suplimentar, IICCMER și ANES vor organiza training-uri comune în cadrul proiectelor de istorie orală, în vederea consolidării capacității de colectare și valorificare a mărturiilor privind experiența regimului comunist.

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

Coordonator:	IICCMER, ANES, CNSAS
Coordonator IICCMER:	Dalia Báthory
Membri:	DRI, MEC, SSC, ANR
Termen de implementare:	Anual, în perioada 2026-2029
Surse de finanțare:	Bugetul de stat
Indicatori cantitativi:	Numărul de mărturii culese/an; numărul de materiale audio-video realizate; numărul de volume anuale cu mărturii realizate; numărul de liceeni/studenti implicați în proiect/an; numărul de vizualizări ale conținutului online.
Indicatori calitativi:	Acuratețea verificării narativelor pe baza surselor arhivistice; calitatea materialelor video (scenarii, montaj, rigoare documentară); reprezentarea echilibrată a vocilor femeilor, minorităților și victimelor vulnerabile; gradul de impact educațional.
Ținte:	Minimum 50 de mărturii culese/an; minimum 10 materiale audio-video realizate; minimum 1 volum anual cu mărturii; minimum 100 liceeni/studenti implicați în proiect/an; minimum 5.000 vizualizări ale conținutului online; ≥ 80% feedback pozitiv.

Derularea de proiecte culturale și expoziții interactive în colaborare cu muzee și instituții culturale privind teme legate de viața sub regimul comunist

Descriere: Acțiunea urmărește valorificarea spațiilor muzeale și culturale, precum și promovarea activităților artistice și interactive. Suplimentar, acțiunea vizează încurajarea și sprijinirea muzeelor județene ce nu dețin expoziții tematice permanente dedicate istoriei comunismului, cu scopul constituirii acestora. Acțiunea se va realiza cu consultarea IICCMER și a CNSAS.

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

Astfel, acțiunea va contribui la dinamizarea și prezervarea patrimoniului din perioada dictaturii comuniste (artefacte, fotografii, mărturii), iar expozițiile ar reprezenta spații educaționale adecvate pentru formarea publicului larg și mai ales a elevilor și studenților.

Coordonator:	MC, CNSAS, IICCMER
Coordonator IICCMER	Bogdan Preda, Dalia Báthory
Membri:	DRI, ANR
Termen de implementare:	Anual, în perioada 2026-2029
Surse de finanțare:	Bugetul de stat
Indicatori cantitativi:	Numărul de expoziții organizate/an; numărul de locații itinerante; numărul de vizitatori/an; numărul de artefacte/documente noi valorificate muzeografic.
Indicatori calitativi:	Calitatea curatoriatului (narativ istoric, scenografie, accesibilitate); gradul de inovare tehnologică (AR, VR, digital humanities); feedback din partea participanților.
Ținte:	Minimum 2 expoziții organizate/an; minimum 5 locații itinerante; minimum 1.000 vizitatori/an; minimum 50 artefacte/documente noi valorificate muzeografic.

Identificarea și prezervarea fostelor locuri ale represiunii dictaturii comuniste și a modalităților de marcarea acestora, în conformitate cu standardele memoriei democratice.

Descriere: Acțiunea urmărește realizarea unei mapări a fostelor locuri ale represiunii dictaturii comuniste și a unui raport privind situația juridică a locurilor, precum și identificarea unor modalități de marcarea acestora. O altă componentă a măsurii se referă la reconstituirea digitală a fostelor locuri ale represiunii, precum și utilizarea realității augmentate, a expozițiilor interactive și a proiecțiilor 3D, în

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

vederea creării unei experiențe imersive, cu scopul conservării memoriei acestor spații.

Coordonator:	IICCMER
Coordonator IICCMER	Cosmin Budeancă
Membri:	CNSAS
Termen de implementare:	2026-2029
Surse de finanțare:	Bugetul de stat
Indicatori cantitativi:	Numărul de foste locuri ale represiunii comuniste identificate și documentate; numărul de locuri pentru care s-au realizat reconstituiri digitale sau soluții imersive; numărul de locuri marcate prin plăci comemorative, instalații memoriale sau expoziții.
Indicatori calitativi:	Gradul de conformitate cu standardele memoriei democratice; nivelul de acuratețe istorică și validare științifică a conținutului; gradul de accesibilitate și impact educațional asupra publicului.
Ținte:	3 foste locuri ale represiunii comuniste identificate și documentate; 2 locuri pentru care s-au realizat reconstituiri digitale sau soluții imersive; 2 locuri marcate prin plăci comemorative, instalații memoriale sau expoziții.

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

B. Proiecte multianuale ale IICCMER

Frontieriștii. Fenomenul trecerii ilegale a frontierei de stat în timpul regimului comunist: victime, persecutori, rețele formale și informale

Descriere: Scopul principal al proiectului este documentarea cât mai exhaustivă a fenomenului de trecere ilegală a frontierei de stat în timpul regimului comunist de către cetățenii români, în scopul obținerii de azil politic, violențele și abuzurile la care au fost supuși, identificarea autorităților și indivizilor care se fac vinovați de perpetrarea violențelor și abuzurilor. Informațiile vor fi folosite la redactare și depunerea unei sesizări penale privind abuzurile comise împotriva cetățenilor români care au în/au părăsit, sau au încercat să părăsească definitiv țara în vederea obținerii statutului de refugiat politic.

Coordonator: Luciana Jinga

Universitatea de Vară de la Râmnicu Sărat, ediția a XVIII-a

Descriere: Unul dintre cele mai importante și de impact proiecte educaționale ale IICCMER, Universitatea de Vară de la Râmnicu Sărat va ajunge, în 2026, la cea de a XVIII-a ediție. Este un proiect adresat mediului universitar, scopul său principal fiind acela de a oferi studenților de la ciclurile de licență, masterat și doctorat un cadru de dialog cu cercetători avizați ai istoriei comunismului românesc și est-european, cu scriitori și cu personalități, martori și victime ai sistemului represiv comunist. Grupul țintă al proiectului îl reprezintă studenții cu vârste cuprinse între 19 și 28 de ani din ciclurile de licență, master sau doctorat, de la facultățile de istorie, filosofie, științe politice, sociologie, jurnalism, litere, drept, teologie din cadrul universităților din România.

Coordonatori: Ștefan Bosomitu, Bogdan Preda, Cristian Dumitrescu

Fototeca online a comunismului românesc

Descriere: În 2008, a fost semnat un protocol de colaborare între Arhivele Naționale ale României (ANR) și IICCMER. Protocolul prevede identificarea, prelucrarea, sistematizarea și punerea la dispoziție de către ANR a resurselor fotografice, indiferent de formatul lor, create în/despre perioada regimului

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

comunist în România, în scopul folosirii lor, cu sprijinul IICCR (IICCMER), pentru realizarea unei baze de date online, gratuite, pentru toți utilizatorii de internet. Proiectul Fototecii online a comunismului românesc a fost demarat ca urmare a unui interes tot mai mare din partea publicului privind regimul comunist din România și din cauza inaccesibilității surselor fotografice pentru perioada respectivă. Proiectul are în vedere continuarea demersului început în 2008 și digitizarea întregului material arhivistic fotografic relevant pentru perioada regimului comunist din custodia Arhivelor Naționale ale României. În cursul anului 2025 se va continua digitizarea materialelor arhivistice aflate în custodia ANR. În paralel, va continua și procesul de publicare online a materialelor digitizate

Coordonator: Ștefan Bosomitu

Campanii de investigații speciale

Descriere: Proiectul multianual „Campanii de investigații speciale” are ca obiect investigarea abuzurilor comise împotriva minorilor instituționalizați în perioada comunistă. De asemenea, proiectul urmărește monitorizarea, continuarea cercetărilor și completarea probatoriului în cazul dosarelor penale deschise ca urmare a denunțurilor IICCMER în cazurile căminelor de la Plătărești și Moreni și continuarea demersurilor pentru redeschiderea dosarelor privind căminele de la Siret, Sighetu Marmației, Cighid și Păstrăveni.

Coordonator: Florin S. Soare

Coșul cu unelte IICCMER

Descriere: Având în vedere unicitatea instituției noastre, care conform lit. E, art. 2 al HG nr. 1372 din 18 noiembrie 2009 are printre atribuții investigarea științifică și identificarea crimelor, abuzurilor și încălcărilor drepturilor omului pe întreaga durată a regimului comunist în România; precum și sesizarea organelor în drept în acele cazuri în care sunt depistate situații de încălcare a legii, proiectul are ca scop documentarea, în cadrul Arhivelor Naționale Istorice Centrale și Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității Statului, direcțiilor de cercetare menționate în HG nr. 1372/ 2009. Obiectivul general al proiectului este crearea

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

unui coș cu unelte care îi va ajuta pe experții IICCMER în redactarea motivării și a plângerilor penale, precum și a unor viitoare studii tematice.

Coordonator: Cristian Dumitrescu

C. Proiecte incluse în cadrul Strategiei naționale pentru conștientizarea consecințelor represiunii comuniste din România în care IICCMER este membru

Organizarea activităților de formare pentru cadrele didactice privind predarea disciplinei Istoria comunismului din România.

Descriere: MEC, în colaborare cu IICCMER și CNSAS, va implementa programe de formare destinate pregătirii cadrelor didactice pentru predarea disciplinei „Istoria comunismului din România”. În acest scop, se vor identifica și analiza documente și surse relevante pentru o mai bună înțelegere a particularităților regimului comunist din România. De asemenea, se va avea în vedere identificarea de bune practici în ceea ce privește predarea unei astfel de discipline. La finalul fiecărui program de pregătire, vor fi aplicate chestionare cadrelor didactice, inclusiv în scopul identificării unor noi necesități.

Coordonator:	MEC
Membri:	IICCMER, CNSAS
Termen de implementare:	Anual, în perioada 2026-2029, în funcție de disponibilitatea partenerilor instituționali.
Surse de finanțare:	Fonduri de la bugetul de stat, alocate prin bugetul anual al MEC și al instituțiilor implicate; nu este necesară alocarea de resurse suplimentare.
Indicatori cantitativi:	Numărul de programe de formare implementate; numărul de cadre didactice instruite; numărul de formatori implicați.
Indicatori calitativi:	Impactul implementării de programe; lecții de bune practici pentru predarea disciplinei „Istoria

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

comunismului din România”; feedback de la beneficiari.

Ținte:

2 programe de formare implementate/an.

Dezvoltarea unui portal educațional online sub forma unui website și a unui Muzeu Virtual al Comunismului din România.

Descriere: Portalul va oferi acces publicului larg la resurse educaționale deschise și interactive (documente arhivistice, studii sectoriale, analize, interviuri cu supraviețuitori ai persecuțiilor politice ale regimului comunist, studii de caz), care să sprijine predarea disciplinei Istoria comunismului din România. În egală măsură, platforma va conține o secțiune în cadrul căreia utilizatorii vor putea explora diferite perioade istorice ale regimului comunist și mai ales impactul acestuia asupra oamenilor și societății. Materialele vor fi organizate tematic, stabilirea temelor urmând a se face prin decizia comună a instituțiilor coordonatoare.

Se va pune accent pe gândirea critică a elevilor și participarea activă la procesul de însușire a cunoștințelor - coșuri de resurse electronice, competențe de cercetare independentă, harta virtuală a memoriei antitotalitare din România. Resursele educaționale vor stimula organizarea de cursuri interactive, bazate pe studii de caz reale despre viața în comunism, represiune, supraviețuire, colaborare și rezistență

În cadrul website-ului, se va configura un Muzeu Virtual al Comunismului din România - muzeu „deschis”, care va îndeplini rolul unui coș de resurse electronice și care va reuni, în acest fel, informații istorice și utilitare legate de comunismul românesc, cu rol de susținere informațională și publică a proiectelor și inițiativelor legate de memoria istorică democratică din România.

Website-ul va conține și o secțiune interactivă (prin includerea unui buton tip „Întreabă expertul”), prin intermediul căreia vizitatorii portalului vor avea posibilitatea de a adresa întrebări și curiozități în cadrul unei secțiuni dedicate.

Va fi avută în vedere crearea unei versiuni optimizate a acestui portal pentru device-urile mobile (telefoane, tablete).

Coordonator:

CNSAS

Membri:

IICCMER, MC, MOCR, ANR

Termen de implementare:

Decembrie 2026 și ulterior actualizări trimestriale.

Surse de finanțare:

Bugetul de stat

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

Indicatori cantitativi:	Numărul utilizatorilor activi/an; numărul resurselor educaționale digitale; numărul instituțiilor partenere.
Indicatori calitativi:	Relevanța conținuturilor educaționale și acuratețea informațiilor; interactivitatea și nivelul de utilizare în mediul școlar și universitar
Ținte:	≥ 5000 utilizatori activi/an; ≥ 200 resurse educaționale digitale; ≥ 7 instituții partenere; feedback pozitiv (≥ 80 %) din partea utilizatorilor.

Dezvoltarea și implementarea proiectului pilot „Săptămâna memoriei”.

Descriere: Proiectul pilot urmărește promovarea educației despre impactul represiunii regimului comunist prin activități care depășesc atât structurile, cât și nivelurile tradiționale de învățământ. În acest scop, vor fi organizate ateliere de discuții și dezbateri comune pentru elevii de gimnaziu și liceu, pe teme legate de regimul comunist din România și consecințele acestuia printr-o abordare critică, democratică, având în centru drepturile și libertățile fundamentale ale omului. Vor fi organizate și vizite ghidate pentru elevi la instituțiile ce dețin fonduri arhivistice relevante, urmate de dezbateri și discuții libere. Proiectul pilot „Săptămâna Memoriei” va fi inclus printre acțiunile prioritare ce sunt desfășurate de către fiecare unitate de învățământ în cadrul perioadei „Școala altfel”.

Coordonator:	MEC
Membri:	CNSAS, IICCMER, MAI, MAE
Coordonator IICCMER	Bogdan Jitea
Termen de implementare:	Elaborare și diseminare - până la începutul anului școlar imediat următor aprobării Strategiei. Implementare proiect - anual.
Surse de finanțare:	Fonduri de la bugetul de stat, alocate prin bugetul anual al MEC și al instituțiilor implicate; nu este necesară alocarea de resurse suplimentare.
Indicatori cantitativi:	Numărul de unități de învățământ participante; numărul cadrelor didactice și al elevilor implicați; numărul acțiunilor derulate cu prilejul fiecărei

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

Indicatori calitativi:

„Săptămâni a Memoriei”; numărul de elevi beneficiari de vizite ghidate la Arhivele Naționale.

Creșterea gradului de conștientizare a societății, în general, și al elevilor, în special, cu privire la importanța cinstirii memoriei victimelor represiunii comuniste; consolidarea cunoștințelor dobândite de către elevi în cadrul orelor de istorie; conștientizarea efectelor negative pe care regimul comunist le-a avut asupra societății; gradul de sensibilizare a tinerilor cu privire la efectele pe termen mediu și lung a regimului comunist.

Tinte:

10 unități de învățământ diferite implicate/an școlar; minimum 500 de elevi participanți/an școlar; 150 de elevi care beneficiază de vizite la Arhivele Naționale, în cadrul cărora le vor fi prezentate documente create de structurile centrale și locale ale Partidului Comunist Român, precum și de alte organizații specifice perioadei.

Dezvoltarea unei oferte naționale de practică și cercetare pentru studenți și masteranzi în domeniul istoriei recente și al studiilor despre regimul comunist.

Descriere: Acțiunea are ca scop consolidarea formării universitare în domeniul istoriei recente prin dezvoltarea unei oferte de practică pentru studenții interesați de studiul regimului comunist. În baza legislației privind practica universitară, CNSAS și IICCMER, în parteneriat cu instituțiile de învățământ superior, vor elabora cadrul metodologic comun (contract-cadru de colaborare sau convenție între instituția de învățământ superior și partenerul de practică) pentru derularea stagiilor, stabilind tipurile de activități, competențele urmărite și formele de evaluare și perioada de practică conform planului de învățământ. MEC va sprijini acțiunea prin informarea instituțiilor de învățământ superior cu privire la oportunitățile oferite de CNSAS și IICCMER, facilitarea diseminării ofertei de practică la nivel național, precum și prin colectarea de date privind numărul de acorduri de practică semnate și numărul de studenți participanți. Această acțiune contribuie la formarea unei noi generații de specialiști capabili să valorifice documentele și resursele istorice privind perioada comunistă.

Coordonator:

MEC

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

Coordonator IICCMER

Luciana Jinga, Cristian Dumitrescu

Membri:

CNSAS, IICCMER, ANR

Termen de implementare:

2026-2029

Surse de finanțare:

Finanțarea stagiilor de practică se asigură în comun de instituțiile care asigură practica (CNSAS, IICCMER sau alte instituții partenere), prin alocarea resurselor necesare pentru coordonarea și supervizarea studenților și pentru suportul logistic aferent, și de instituțiile de învățământ superior participante, prin punerea la dispoziție a infrastructurii, resurselor didactice și suportului logistic intern, conform planurilor de învățământ și convențiilor încheiate.

Indicatori cantitativi:

Număr de acorduri/convenții de practică semnate între instituțiile de învățământ superior și CNSAS/IICCMER; număr de studenți participanți; număr de rapoarte anuale privind derularea practicii colectate de MEC.

Indicatori calitativi:

Calitatea și coerența cadrului metodologic elaborat de CNSAS și IICCMER împreună cu instituțiile de învățământ superior; gradul de implicare al tutorilor de practică din CNSAS/IICCMER; gradul de satisfacție al studenților și al instituțiilor participante.

Ținte:

Minimum 5 acorduri/convenții de practică semnate până în 2027; minimum 20 de studenți participanți/an; minimum 1 raport elaborat de MEC.

Încurajarea colaborării dintre universitățile din România și cele din fostele țări comuniste în scopul dezvoltării de proiecte comune și realizării de schimburi de experiență.

Descriere: Acțiunea are ca obiectiv colectarea și centralizarea de informații de la instituțiilor de învățământ superior din România privind colaborările existente sau anterioare cu universități și institute de cercetare din fostele țări comuniste. Prin intermediul unei solicitări oficiale, MEC va solicita instituțiilor de învățământ

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
IICCMER

superior din România să transmită date privind acordurile Erasmus+ active sau finalizate cu instituții din aceste țări, informații referitoare la existența acordurilor bilaterale de cooperare academică, precum și detalii privind activitățile desfășurate în cadrul acestor parteneriate, precum mobilități, proiecte comune, conferințe sau școli de vară. Scopul este realizarea unei imagini complete asupra gradului actual de cooperare academică între România și fostele țări comuniste.

Coordonator:	MEC
Membri:	IICCMER, CNSAS
Coordonator IICCMER:	Luciana Jinga
Termen de implementare:	2026-2029
Surse de finanțare:	Fonduri de la bugetul de stat, alocate prin bugetul anual al MEC, nu este necesară alocarea unor resurse financiare suplimentare pentru a solicita informații și a elabora un raport.
Indicatori cantitativi:	Rata de răspuns a instituțiilor de învățământ superior; numărul total de acorduri identificate.
Indicatori calitativi:	Gradul de participare al universităților la procesul de raportare; calitatea și relevanța datelor primite (claritate, detalieri, acuratețe); elaborarea unui raport privind cooperarea academică.
Ținte:	Minimum 1 solicitare oficială transmisă/an; rata de răspuns a instituțiilor: cel puțin 10 de instituții de învățământ superior; numărul total de acorduri identificate: minimum 5 până în 2027; 1 raport de sinteză realizat/an.

Stimularea cercetării cu privire la trecutul comunist.

Descriere: Acest program va pune accent pe dezvoltarea progresului cunoașterii cu privire la caracterul represiv al regimului totalitar comunist și popularizarea acesteia în rândul publicului general. O atenție deosebită va fi acordată și reflectării contemporane a conținuturilor istoriei comunismului, acordându-se o atenție specială manipulării narațiunilor istorice prin dezinformare.

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

2024
IICCMER

Totodată, vor fi efectuate demersuri pe lângă instituțiile ce dețin, în continuare, fonduri arhiviste ale fostei Securități și ale instituțiilor implicate în instrumentarea represiunii regimului comunist, în vederea finalizării accesibilizării democratice a surselor primare, predării acestor arhive către instituțiile desemnate, conform legii, să le primească, implicarea în procesul de selecționare a acestor materiale arhiviste, potrivit reglementărilor legale în materie, în principal a angajaților CNSAS și - după caz - a experților desemnați de IICCMER, întocmirea și publicarea evidențelor privind tipurilor de documente ce nu sunt încă disponibile publicului larg, inclusiv din perspectiva termenului de expirare al clasificării acestora. Un alt obiectiv al acestei măsuri este salvarea de la distrugere a acelor documente al căror termen de păstrare s-a perimat, dar pe care CNSAS și IICCMER le consideră relevante pentru studiarea comunismului din România.

Coordonator:	CNSAS
Membri:	INCFC, ANES, IICCMER, MAI, MAPN, SSC
Termen de implementare:	2026-2029
Surse de finanțare:	Bugetul de stat
Indicatori cantitativi:	Numărul de articole, studii, volume, prezentări și participări în mass media clasică și digitală, expoziții, proiecte multi-media, operațiuni de fact-checking, debunking și rectificare publică privitoare la conținuturile care dezinformează și/sau manipulează referitoare la istoria regimului comunist și a represiunii; volumul arhivelor puse în circuitul public; numărul de cercetători la sălile de studiu din cadrul Arhivelor Naționale; cantitate de documente puse în acces liber prin sălile de studiu.
Indicatori calitativi:	Relevanța și rigoarea științifică a rezultatelor cercetării privind caracterul represiv al regimului comunist. Gradul de valorificare a surselor arhiviste primare în analizele fenomenului represiunii comuniste. Calitatea și accesibilitatea materialelor de popularizare destinate publicului larg.

INSTITUTUL DE INVESTIGARE
A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

20
ICCMER

Ținte:

Capacitatea produselor de cunoaștere de a clarifica și contracara narațiunile istorice distorsionate sau diferitele dezinformări privind perioada comunistă.

Gradul de transparență și accesibilizare a fondurilor arhivistice relevante pentru studierea comunismului din România.

Minimum 30 produse de cercetare pe an (articole, studii, volume, conferințe, apariții media, produse digitale etc); minimum 10-15 intervenții privitoare la fact-checking, debunking și rectificare publică; minimum 3 produse de popularizare; creșterea anuală a fondurilor arhivistice puse în circuitul public; 100 de cercetători ai perioadei comuniste la sălile de studiu ale Arhivelor Naționale; 500.000 de descrieri la nivel de fond/parte structurală/unitate arhivistică în SCOPE ARCHIV.

